

OZNACZENIE STRON W SPRAWACH CYWILNYCH

**Zagadnienia
materialnoprawne i procesowe**

Marcin Dziurda

OZNACZENIE STRON W SPRAWACH CYWILNYCH

Zagadnienia materialnoprawne i procesowe

Marcin Dziurda

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 20 lutego 2024 r.

Recenzent

Dr hab. Joanna Bodio, prof. UMCS

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Katarzyna Gierłowska

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

The logo for 'prawolubni' features the word in a lowercase, serif font. A small heart symbol is positioned above the 'i' in 'lubni'. The text is underlined with a decorative, wavy line.

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8358-430-0

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Wprowadzenie	19
Rozdział 1	
Podstawowe regulacje dotyczące stron	23
1. Uwagi wprowadzające	23
2. Struktury niebędące odrębnymi podmiotami	25
3. Przedstawiciele ustawowi osób fizycznych	28
3.1. Kategorie osób fizycznych	28
3.2. Brak zdolności do czynności prawnych	29
3.3. Ograniczona zdolność do czynności prawnych	30
3.3.1. Czynności materialnoprawne	30
3.3.2. Czynności procesowe	31
3.4. Rodzaje przedstawicieli ustawowych	32
3.4.1. Pozycja prawna przedstawiciela ustawowego	32
3.4.2. Rodzice	32
3.4.3. Opiekun	34
3.4.4. Kurator	35
3.4.5. Kurator dla osoby niepełnosprawnej	37
3.4.6. Kuratorzy procesowi	37
3.4.7. Doradca tymczasowy	38
3.5. Oznaczenie strony działającej przez przedstawiciela ustawowego	39
3.5.1. Uwagi wprowadzające	39
3.5.2. Pisma procesowe	39
3.5.2.1. Uwagi wprowadzające	39

3.5.2.2.	Adres przedstawiciela ustawowego	40
3.5.2.3.	Wykazanie umocowania	41
3.5.2.4.	Doręczenia	41
3.5.2.5.	Przesłuchanie w charakterze strony	41
3.5.2.6.	Zawieszenie postępowania	42
3.5.3.	Orzeczenia	42
3.5.4.	Umowy i inne czynności prawne	44
3.6.	Oznaczenie w postępowaniu sądowym strony działającej przez kuratora procesowego	45
3.6.1.	Uwagi wprowadzające	45
3.6.2.	Kurator w postępowaniu rozpoznawczym	46
3.6.3.	Kuratorzy w postępowaniu egzekucyjnym	48
3.6.4.	Wynagrodzenie kuratorów procesowych	49
4.	Reprezentacja osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	50
4.1.	Uwagi wprowadzające	50
4.2.	Reprezentacja przez organy – zasady ogólne	51
4.2.1.	Uwagi wprowadzające	51
4.2.2.	Reprezentacja materialnoprawna	52
4.2.2.1.	Uwagi wprowadzające	52
4.2.2.2.	Organ zarządzający	53
4.2.2.3.	Organ reprezentacji zastępczej	54
4.2.3.	Rzekomy organ	54
4.3.	Reprezentacja państwowych osób prawnych	55
4.3.1.	Reprezentacja materialna	55
4.3.2.	Dodatkowe zgody	57
4.3.3.	Reprezentacja procesowa państwowych osób prawnych	60
5.	Skarb Państwa	64
6.	Jednostki samorządu terytorialnego	65
7.	Zastępcy pośredni	66
8.	Pełnomocnictwo	67
8.1.	Uwagi wprowadzające	67
8.2.	Pełnomocnictwo materialnoprawne	69
8.3.	Pełnomocnictwo procesowe	71
8.4.	Oznaczenie strony działającej przez pełnomocnika	72
8.4.1.	Czynności materialnoprawne	72

8.4.2. Pisma procesowe	73
8.4.3. Wymaganie złożenia pełnomocnictwa	73
8.4.4. Orzeczenia	74

Rozdział 2

Osoby fizyczne	75
1. Uwagi wprowadzające	75
2. Przedsiębiorcy indywidualni	77
2.1. Firma przedsiębiorcy indywidualnego i inne oznaczenia w CEIDG	77
2.2. Czynności materialnoprawne	78
2.3. Postępowanie sądowe i egzekucyjne	80
2.4. Doręczenia dla osób fizycznych wpisanych do CEIDG	83
2.5. Udział przedsiębiorców indywidualnych w postępowaniach gospodarczym i konsumenckim	87
3. Osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej	88
3.1. Uwagi wprowadzające	88
3.2. Czynności materialnoprawne	89
3.3. Postępowanie sądowe	89
4. Postępowanie egzekucyjne	92

Rozdział 3

Osoby prawne	93
1. Uwagi wprowadzające	93
2. Państwowe osoby prawne	95
3. Wyznaniowe osoby prawne	100
4. Reprezentacja osób prawnych	102
5. Osoby prawne niebędące jednostkami organizacyjnymi	103
6. Oznaczenie osoby prawnej jako strony – kwestie ogólne	105
6.1. Uwagi wprowadzające	105
6.2. Osoby prawne niebędące przedsiębiorcami	106
6.2.1. Fundacje	106
6.2.2. Stowarzyszenia rejestrowe	108
6.2.3. Inne osoby prawne	109
6.3. Osoby prawne będące przedsiębiorcami	109

6.4. Oddziały osób prawnych, w tym przedsiębiorców zagranicznych	112
6.5. Określenia, których nie można używać w nazwach (firmach)	115
7. Oznaczenie osoby prawnej jako stron przy czynnościach materialnoprawnych i procesowych	115
8. Pisma i zamówienia handlowe	116

Rozdział 4

Inne jednostki organizacyjne	117
1. Jednostki organizacyjne mające zdolność prawną	117
1.1. Katalog jednostek organizacyjnych mających zdolność prawną	117
1.2. Zakres zdolności prawnej	120
1.3. Odpowiedzialność subsydiarna członków	122
1.4. Oznaczenie jako strony jednostki organizacyjnej mającej zdolność prawną	125
1.4.1. Uwagi wprowadzające	125
1.4.2. Spółka jawna	126
1.4.3. Spółka partnerska	126
1.4.4. Spółka komandytowa	127
1.4.5. Spółka komandytowo-akcyjna	129
1.4.6. Spółka kapitałowa w organizacji	129
1.4.7. Fundacja rodzinna w organizacji	130
1.4.8. Stowarzyszenie zwykłe	130
1.4.9. Kasa zapomogowo-pożyczkowa	131
1.4.10. Wspólnota mieszkaniowa	131
1.4.11. Główny oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń albo reasekuracji	132
1.5. Reprezentacja jednostek organizacyjnych mających zdolność prawną	133
2. Spółka cywilna	135
2.1. Uwagi wprowadzające	135
2.2. Pisma procesowe	137
2.3. Orzeczenia	138
2.4. Sprawy z zakresu prawa pracy	138
2.5. Konsorcjum	138

3. Wewnętrzne jednostki organizacyjne	139
3.1. Uwagi wprowadzające	139
3.2. Oddziały osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	140
3.3. Państwowe jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	142
3.4. Komunalne jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej	142
3.5. Sprostowanie oznaczenia strony	143

Rozdział 5

Skarb Państwa	146
1. Uwagi wprowadzające	146
2. Ukształtowanie się obecnego stanu prawnego	148
3. Następstwo w zakresie reprezentacji Skarbu Państwa	150
4. Zasady oznaczania Skarbu Państwa przy czynnościach materialnoprawnych	162
4.1. Uwagi wprowadzające	162
4.2. Reprezentacja przez organy państwowych jednostek organizacyjnych	163
4.2.1. Dwa modele reprezentacji przez organy <i>stationes</i> <i>fisci</i>	163
4.2.2. Jednostki budżetowe, w ramach których Skarb Państwa jest reprezentowany przez dwa organy	164
4.2.3. Jednostki budżetowe, w których działa jeden organ reprezentujący Skarb Państwa	168
4.3. Zamówienia publiczne	169
4.4. Reprezentacja Skarbu Państwa przez inne organy	172
4.4.1. Uwagi wprowadzające	172
4.4.2. Organy państwowe	173
4.4.3. Inne organy	181
4.5. Reprezentacja Skarbu Państwa przez osoby prawne	183
4.6. Powiernictwo	185
4.7. Pełnomocnictwa	186
4.8. Potrącenie	187

4.9.	Skutki dokonania czynności za Skarb Państwa przez niewłaściwy organ	188
5.	Reprezentacja procesowa Skarbu Państwa	189
5.1.	Uwagi wprowadzające	189
5.2.	Zasady ogólne – reprezentacja Skarbu Państwa na podstawie art. 67 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.	191
5.3.	Reprezentacja Skarbu Państwa przez organ jednostki nadrzędnej	194
5.4.	Następstwo w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa	196
5.5.	Reprezentacja Skarbu Państwa na podstawie przepisów szczególnych	197
5.6.	Oznaczenie Skarbu Państwa w pismach procesowych	199
5.6.1.	Sposób oznaczenia strony	199
5.6.2.	Pierwsze pismo w sprawie	200
5.6.3.	Czuwanie przez sąd nad właściwą reprezentacją procesową Skarbu Państwa	201
5.7.	Oznaczenie Skarbu Państwa w orzeczeniu sądowym	202
5.7.1.	Uwagi wprowadzające	202
5.7.2.	Sposoby oznaczania Skarbu Państwa w praktyce	203
5.7.3.	Reprezentacja na podstawie przepisów szczególnych	205
5.7.4.	Reprezentacja Skarbu Państwa przez inne osoby prawne	206
5.7.5.	Działanie przez pełnomocnika	207
5.7.6.	Ograniczenia zdolności postulacyjnej	207
5.7.7.	Zastępstwo wykonywane przez Prokuratorię Generalną RP	208
5.8.	Reprezentacja Skarbu Państwa przez kilka organów	209
5.8.1.	Uwagi wprowadzające	209
5.8.2.	Roszczenie związane z działalnością kilku jednostek Skarbu Państwa	209
5.8.3.	Quasi-współuczestnictwo konkurencyjne	211
5.8.4.	Kwestie procesowe związane z wielością reprezentantów Skarbu Państwa	215

5.9. Właściwość miejscowa	216
5.10. Doręczenia dla Skarbu Państwa	218
5.11. Przesłuchanie w charakterze strony	219
5.12. Postępowanie egzekucyjne	220
6. Kategorie jednostek uprawnionych do reprezentacji Skarbu Państwa zgodnie z art. 67 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.	222
6.1. Uwagi wprowadzające	222
6.2. Ministerstwa	223
6.3. Urzędy centralne	225
6.4. Wojewoda i organy administracji rządowej na szczeblu wojewódzkim	226
6.5. Organy administracji na szczeblu powiatowym	229
6.6. Sądy i trybunały	230
6.7. Kancelarie	231
6.8. Inne jednostki organizacyjne	232

Rozdział 6

Zastępstwo Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych wykonywane przez Prokuratorię Generalną RP	235
1. Uwagi wprowadzające	235
2. Oznaczenie strony w sprawach, w których zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna RP	236
2.1. Uwagi wprowadzające	236
2.2. Czynności zastępstwa	237
2.3. Oznaczenie strony w pismach procesowych	239
2.4. Oznaczenie strony w orzeczeniach sądowych	240
2.4.1. Uwagi ogólne	240
2.4.2. Oznaczenie Skarbu Państwa	240
2.4.3. Oznaczenie zastępowanej osoby prawnej	241
3. Rodzaje zastępstwa wykonywanego przez Prokuratorię Generalną RP – uwagi ogólne	242
4. Zastępstwo Skarbu Państwa	243
4.1. Rodzaje zastępstwa	243
4.2. Zastępstwo obowiązkowe	243
4.3. Przekazanie zastępstwa	246
4.4. Przejęcie zastępstwa	247
4.5. Zastępstwo wyłączne	249

5. Zastępstwo innych osób prawnych	251
5.1. Uwagi wprowadzające	251
5.2. Zastępstwo obowiązkowe	252
5.3. Przejęcie zastępstwa osób prawnych przez Prokuratorię Generalną RP	255
5.4. Przekazanie zastępstwa osób prawnych przez Prokuratorię Generalną RP	257
6. Inne kompetencje Prokuratorii Generalnej RP	258

Rozdział 7

Jednostki samorządu terytorialnego i samorządowe osoby

prawne	259
1. Uwagi wprowadzające	259
2. Różnice w stosunku do Skarbu Państwa	261
3. Gminy	262
3.1. Uwagi wprowadzające	262
3.2. Nazwa gminy	262
3.3. Jednostki pomocnicze gminy	263
3.4. Gminne osoby prawne	265
3.5. Jednostki organizacyjne gminy bez osobowości prawnej	266
3.6. Reprezentacja gminy	267
3.7. Pełnomocnictwa materialnoprawne udzielane przez gminy	267
3.8. Kontrasygnata skarbnika gminy	269
4. Powiaty	270
4.1. Uwagi ogólne	270
4.2. Miasta na prawach powiatu	271
4.3. Inne zadania starosty	274
4.4. Reprezentacja powiatu	276
4.5. Samorząd województwa	278
4.6. Odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego za wykonywanie zadań zleconych	280

Rozdział 8

Przypadki szczególnej zdolności sądowej	283
1. Uwagi wprowadzające	283

2. Pracodawcy wewnętrzni (art. 460 § 1 k.p.c.)	287
2.1. Uwagi wprowadzające	287
2.2. Państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne	288
2.3. Oddziały innych osób prawnych	290
2.4. Spółka cywilna	290
2.5. Postępowanie egzekucyjne	292
3. Organy przedsiębiorstwa państwowego	292
4. Zaskarżanie uchwał	293
5. Instytut Pamięci Narodowej	295
6. Nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców	295
7. Zamówienia publiczne	296
8. Powództwo o sprostowanie	297

Rozdział 9

Podstawienie procesowe	300
1. Uwagi wprowadzające	300
2. Podstawienie względne	302
3. Podstawienie bezwzględne	307
4. Postępowanie grupowe	309
Literatura	311

WPROWADZENIE

Niewłaściwe oznaczenie strony może spowodować istotne negatywne skutki – w sferze zarówno materialnoprawnej, jak i procesowej. Chodzi nie tylko o trudności dotyczące wykonania zobowiązania, ale także o niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń na drodze sądowej od oznaczonego jako strona podmiotu, który nie ma zdolności sądowej. Przeprowadzenie procesu z udziałem takiego podmiotu prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.).

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19.01.2017 r., I PZ 31/16¹, pozew powinien zawierać oznaczenie imienia i nazwiska lub nazwy stron. W konsekwencji, zgodnie z art. 325 k.p.c., wymienienie stron biorących udział w procesie jest elementem składowym sentencji każdego wyroku. Jedynie osoby wymienione przez sąd w sentencji wyroku są podmiotami, które prowadziły między sobą spór sądowy zakończony wydaniem rozstrzygnięcia co do jego istoty. Innymi słowy, osoby, które nie zostały oznaczone w sentencji wyroku w charakterze stron procesu, nie mogą być w ogóle traktowane jako podmioty mające taki status. Jeśli wyrok uwzględniający powództwo dotyczy pozwanego niemającego legitymacji procesowej (a nawet zdolności sądowej), to może on wnieść apelację od tego wyroku opartą na zarzucie braku po jego stronie legitymacji procesowej (zdolności procesowej). Natomiast podmiot, którego wyrok nie dotyczy (nie został pozwany i nie jest wskazany w jego sentencji), nie może wyroku zaskarżyć (nie ma legitymacji do wniesienia środka zaskarżenia), choćby posiadał legitymację procesową.

¹ LEX nr 2238245.

Tymczasem prawidłowe oznaczenie strony nie zawsze jest łatwym zadaniem. Co do zasady stroną – zarówno czynności prawnej, jak i postępowania – mogą być jedynie podmioty prawa cywilnego. Przepisy wyróżniają trzy ich kategorie: osoby fizyczne, osoby prawne oraz określone w art. 33¹ § 1 k.c. jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (np. handlowe spółki osobowe). Zostało to uwzględnione w art. 64 k.p.c., z którego wynika, że tylko te trzy kategorie podmiotów mają ogólną zdolność sądową – definiowaną jako zdolność bycia stroną procesu. Wymaganie zdolności sądowej dotyczy również interwenienta ubocznego, a także stron i uczestników innych niż proces rodzajów postępowań unormowanych w Kodeksie postępowania cywilnego (w szczególności nieprocesowego oraz egzekucyjnego).

Jednakże w niektórych rodzajach spraw mogą występować także inne podmioty. Dotyczy to w szczególności prawa pracy. W art. 3 k.p. w dalszym ciągu utrzymywana jest nie podmiotowa, lecz zarządcza definicja pracodawcy. W rezultacie pracodawcami mogą być jednostki organizacyjne niebędące podmiotami prawa cywilnego, a w szczególności urzędy państwowe i samorządowe (tzw. pracodawcy wewnątrzni).

Ponadto w postępowaniu cywilnym coraz więcej przepisów przewiduje tzw. szczególną zdolność sądową, przyznaną – w określonych kategoriach spraw – strukturom niebędącym podmiotami prawa cywilnego, a mianowicie wewnętrznym (niesamodzielnym) jednostkom organizacyjnym, organom, a nawet funkcjom (np. w sprawach o publikację sprostowania – funkcji redaktora naczelnego).

Uwzględnienia wymaga także, jaki wpływ na oznaczenie strony ma to, że jest reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego. W niektórych przypadkach – dotyczy to np. wykonywania zastępstwa (nie tylko Skarbu Państwa, ale także innych osób prawnych) przez Prokuratorię Generalną RP – nie jest przy tym jasne, czy mamy do czynienia ze szczególnym przedstawicielem ustawowym, czy ze swoistym pełnomocnikiem.

Kolejną istotną kwestię stanowi to, jakie skutki wywołuje niewłaściwe oznaczenie strony. Ponieważ w sferze procesowej może to prowadzić do nieważności postępowania, w orzecznictwie ukształtowała się koncepcja tzw. sprostowania oznaczenia strony, które jednak nie zawsze może nastąpić, a w szczególności nie może prowadzić do zmiany tożsamości strony² (szerzej w rozdz. 4 pkt 3.5).

Niniejsza książka szczegółowo omawia wszystkie te zagadnienia. Z założenia przeznaczona jest dla praktyków – radców prawnych i adwokatów, pracowników Prokuratury Generalnej RP, komorników i notariuszy. Szczególnie przydatna może być dla aplikantów, zwłaszcza przygotowujących się do egzaminu zawodowego, a także ambitnych studentów prawa.

² Szerzej zob. P. Grzegorzczak [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. 1, *Postępowanie rozpoznawcze. Artykuły 1–124*, red. T. Ereciński, Warszawa 2023, art. 64, nt 4; M. Dziurda [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. P. Rylski, A. Olaś, Legalis 2023, art. 64, nb 144–147.

1.4.2. Spółka jawna

Oznaczenie formy prawnej spółek osobowych uregulowane jest w Kodeksie spółek handlowych. I tak, zgodnie z art. 24 § 1 i 2 k.s.h., firma spółki jawnej powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko albo firmę (nazwę) jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie „spółka jawna”. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp. j.”¹⁹. Uznaje się, że możliwe jest używanie imion oraz pierwszych liter imion. Nie jest dopuszczalne zastąpienie pseudonimem nazwiska, ale używanie pseudonimu obok nazwiska jest uprawnione²⁰. Przykładowo:

Kowalski Malinowski Wiśniewski sp. j. J. Kowalska i Z. Malinowski spółka jawna Bracia Wiśniewscy spółka jawna Ewa Nowak i wspólnicy sp. j. Franciszek „Domator” Wiśniewski i wspólnicy sp. j.

Dopuszczalne jest używanie dodatkowych określeń, wskazujących np. na rodzaj prowadzonej działalności, przykładowo:

Malinowska i Kowalska – Usługi informatyczne sp. j.

1.4.3. Spółka partnerska

Gdy chodzi o spółkę partnerską, wymagania co do jej firmy zawiera art. 90 k.s.h. Stanowi on, że firma spółki partnerskiej powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, dodatkowe oznaczenie „i partner” bądź „i partnerzy” albo „spółka partnerska” oraz określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp.p.”. Firmy z oznaczeniem „i partner”

¹⁹ Przyjmuje się, że skrótu dodatku można używać nie tylko w obrocie gospodarczym, ale także w postępowaniu sądowym.

²⁰ A. Kidyba [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany...*, art. 24, pkt 2.

bądź „i partnerzy” albo „spółka partnerska” oraz skrótu „sp.p.” może używać tylko spółka partnerska.

Przykład:

Joanna Nowak i partnerzy – radcowie prawni
Wiśniewski Malinowski – adwokaci sp.p.

W doktrynie wskazuje się, że możliwe jest użycie nazwisk w liczbie mnogiej, np.:

Malinowscy – radcowie prawni – spółka partnerska

Nie powinna budzić wątpliwości możliwość zawarcia w firmie pewnych dodatkowych informacji, np.:

Malinowscy ojciec i syn, adwokaci, spółka partnerska

Dodatki odnoszące się do wolnych zawodów muszą być użyte w brzmieniu określonym we właściwych przepisach dotyczących danego zawodu, tj. adwokaci, a nie mecenasi, lekarze stomatolodzy, a nie dentyści. Nie wymaga się określenia specjalności. Nie ma znaczenia, w którym miejscu firmy użyje się dodatków – przed korpusem czy po nim²¹. Przykładowo:

Lekarze stomatolodzy – J. Nowak i partnerzy – spółka partnerska

1.4.4. Spółka komandytowa

Firma spółki komandytowej, zgodnie z art. 104 § 1 k.s.h., powinna zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy²² oraz dodat-

²¹ A. Kidyba [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany...*, art. 90, pkt 2.

²² W myśl art. 104 § 4 k.s.h. nazwisko komandytariusza nie może być zamieszczone w firmie spółki. W przypadku zamieszczenia nazwiska lub firmy (nazwy) komandytariusza w firmie spółki komandytariusz ten odpowiada wobec osób trzecich

kowe oznaczenie „spółka komandytowa”. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp.k.” (art. 104 § 2 k.s.h.). Przykładowo:

Malinowski Kowalski spółka komandytowa

Stosownie do art. 104 § 3 k.s.h., jeżeli komplementariuszem jest osoba prawna, firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem „spółka komandytowa”. Nie wyklucza to zamieszczenia nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną.

Przykładowo:

Jedynka sp. z o.o. sp.k.

Firma może być tworzona również przez użycie w liczbie mnogiej tych nazwisk komplementariuszy, których brzmienie jest identyczne:

Kowalscy – spółka komandytowa – adwokaci
Wiśniewscy. Ojciec i Syn – spółka komandytowa

Pełne oznaczenie strony według rekomendacji Prokuraturii Generalnej²³:

Umowa ... zawarta ... pomiędzy:
Jan Kowalski, ABC spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Poznaniu, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0001234567, adres: ul. Jasna 1, 60-001 Poznań, NIP: 0001122333, zwaną dalej: Zleceniobiorcą

tak jak komplementariusz. W doktrynie zauważono, że może to powodować określone problemy, gdy komplementariusz i komandytariusz mają takie same nazwiska. Przyjając w takiej sytuacji należy maksymalne odróżnienie tych osób, np. przez dodanie pierwszego imienia, czasem dwóch imion, albo – jeżeli tożsamość sięga tak daleko – jakiegos dodatkowego wyróżnika, np. „syn Krystyny”. Zob. A. Kidyba [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, *Komentarz aktualizowany...*, art. 114, pkt 5.

²³ Za Prokuratorią Generalną RP, *Wzory postanowień...*

reprezentowaną przez komplementariusza – ABC spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w imieniu którego działa ... – prezes zarządu uprawniony do reprezentacji ABC sp. z o.o. zgodnie z informacjami odpowiadającymi odpisom aktualnym z rejestru przedsiębiorców KRS z ... 2019 r., które stanowią załączniki do umowy.

1.4.5. Spółka komandytowo-akcyjna

Zgodnie z art. 127 k.s.h. firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać nazwiska jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie „spółka komandytowo-akcyjna”. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „S.K.A.”

Jeżeli komplementariuszem jest osoba prawna, firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem „spółka komandytowo-akcyjna”. Nie wyklucza to zamieszczenia nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną.

Nazwisko albo firma (nazwa) akcjonariusza nie może być zamieszczane w firmie spółki. W przypadku zamieszczenia nazwiska albo firmy (nazwy) akcjonariusza w firmie spółki akcjonariusz ten odpowiada wobec osób trzecich tak jak komplementariusz.

1.4.6. Spółka kapitałowa w organizacji

Zgodnie z art. 11 § 3 k.s.h. firma spółki kapitałowej w organizacji powinna zawierać dodatkowe oznaczenie „w organizacji”. Przykładowo:

Jedynka sp. z o.o. w organizacji
Dwójka S.A. w organizacji
Trójka prosta spółka akcyjna w organizacji

1.4.7. Fundacja rodzinna w organizacji

Jak wynika z art. 23 ust. 3 ustawy o fundacji rodzinnej, fundacja rodzinna w organizacji zarządza we własnym imieniu posiadanym majątkiem i zapewnia jego ochronę, w szczególności nabywa prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciąga zobowiązania, pozywa i jest pozywana. Pozwala to przyjąć, że ma zdolność prawną.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o fundacji rodzinnej nazwa fundacji rodzinnej w organizacji zawiera dodatkowe oznaczenie „w organizacji”.

Z art. 3 ustawy o fundacji rodzinnej wynika zaś, że nazwa fundacji rodzinnej może być obrana dowolnie i zawiera dodatkowe oznaczenie „Fundacja Rodzinna”. Dla dodatkowego oznaczenia, o którym mowa w ust. 1, jest dopuszczalne używanie w obrocie skrótu „F.R.” Dodatkowego oznaczenia w nazwie „Fundacja Rodzinna” oraz skrótu „F.R.” może używać tylko fundacja rodzinna.

Zatem nazwa fundacji rodzinnej w organizacji może być np. następująca:

Ród Wiśniewskich Fundacja Rodzinna w organizacji Kowalscy z Radomia FR w organizacji

1.4.8. Stowarzyszenie zwykłe

Przepisy Prawa o stowarzyszeniach nie regulują w sposób odrębny zasad tworzenia nazwy stowarzyszenia zwykłego. Na skutek wyłączenia zawartego w art. 43 pkt 1 Prawa o stowarzyszeniach nie ma też zastosowania art. 10 ust. 1 pkt 1 Prawa o stowarzyszeniach (por. rozdz. 3 pkt 6.2). W doktrynie przyjmuje się zatem, że nie przewidziano żadnych wymagań formalnych co do nazwy, nie musi więc ona zawierać

określenia „stowarzyszenie zwykłe”²⁴. Nazwa stowarzyszenia zwykłego może zatem np. brzmieć:

Grupa Brydżystów z Żoliborza
Stowarzyszenie mieszkańców ul. Pięknej.

1.4.9. Kasa zapomogowo-pożyczkowa

Nie ma przepisów, które wprost regulowałyby zasady tworzenia nazw kas zapomogowo-pożyczkowych. Pośrednio kwestii tej dotyczy art. 4 ustawy o KZP, zgodnie z którym pisma składane przez KZP w postaci papierowej lub elektronicznej, a także informacje na stronie internetowej KZP, o ile KZP ją prowadzi, powinny zawierać nazwę KZP, numer REGON nadany KZP oraz jej siedzibę i adres ze wskazaniem nazwy pracodawcy, u którego została utworzona. Co do zasady zatem nazwa Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej powinny zawierać oznaczenie nazwy pracodawcy, u którego została utworzona. Przykładowo:

Kasa zapomogowo-pożyczkowa w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie²⁵
Kasa zapomogowo-pożyczkowa w Jedyńka sp. z o.o.

1.4.10. Wspólnota mieszkaniowa

Żadne przepisy – ani bezpośrednio, ani pośrednio – nie określają, w jaki sposób powinna zostać utworzona nazwa wspólnoty mieszkaniowej. W praktyce nie budzi jednak wątpliwości, że nazwa tej jednostki organizacyjnej powinna zawierać określenie „wspólnota mieszkaniowa” oraz adres. Przykładowo:

Wspólnota Mieszkaniowa Marszałkowska 222 w Warszawie

²⁴ E. Hadrowicz, *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, Warszawa 2020, art. 40, nb 74.

²⁵ Na gruncie art. 3 k.p. przyjmuje się, że pracodawcami są państwowe jednostki budżetowe (w tym sądy), a nie Skarb Państwa.

Książka jest jedynym na rynku całościowym opracowaniem dotyczącym oznaczania strony w sprawach cywilnych – zarówno na płaszczyźnie materialnoprawnej, jak i procesowej. Niewłaściwe oznaczenie strony może doprowadzić do odrzucenia pozwu, a nawet skutkować nieważnością postępowania.

Zaletą publikacji jest jej praktyczne podejście – liczne przykłady szczegółowo prezentują oznaczenie strony w poszczególnych wariantach postępowań.

Książka jest przeznaczona przede wszystkim dla praktyków – adwokatów, radców prawnych oraz sędziów. Zainteresuje również pracowników naukowych oraz pracowników administracji rządowej i samorządowej. Ze względu zaś na przykłady będzie stanowić nieocenioną pomoc dla aplikantów przygotowujących się do egzaminu zawodowego.

Marcin Dziurda – profesor w Katedrze Postępowania Cywilnego Uniwersytetu Warszawskiego; radca prawny. W latach 2006–2012 Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Laureat nagrody Bona Lex za najlepszy akt prawny w 2006 r. Laureat nagrody „Dziennika Gazety Prawnej” Złoty Paragraf dla najlepszego radcy prawnego (2015). Laureat nagrody specjalnej w konkursie „Przeglądu Sądowego” na książkę najbardziej przydatną dla praktyki prawniczej w 2019 r.

„Autor wykazuje się nie lada umiejętnością opisywania skomplikowanych kwestii prawnych i procesowych w przystępny sposób, ilustrując je dodatkowo praktycznymi przykładami. Książka ma wręcz podręcznikowy charakter”.

Z recenzji wydawniczej dr hab. Joanny Bodio, prof. UMCS

9788383584300 W01P01

ISBN 978-83-8358-430-0

9 788383 584300

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 149 ZŁ (W TYM 5% VAT)